

MET BOOT EN CAMERA ONDERWEG IN NEDERLAND

Tekst en foto's: Christine & Siegfried Günther

ONS VAARSEIZOEN 2017 WAS OPGEDEELD IN TWEE REIZEN: EERST IN MEI EN JUNI NAAR FRIESLAND, EN DAARNA VANAF BEGIN AUGUSTUS TOT HALF OKTOBER NAAR DE WESTELIJKE PROVINCIES VAN NEDERLAND. IN 2015 WAREN WE AL EENS MET ONZE LINSSEN VANUIT MAASBRACHT NAAR DE VECHT GEVAREN. DEZE EERDERE ERVARING INSPIREERDE ONS OM NEDERLAND EENS IETS 'GRONDIGER' TE LEREN KENNEN.

Nadat we in 2016 met ons Linszen-jacht de VAGABOND de Maas, de Moezel en de Saar hadden bevaren, kozen we er afgelopen jaar voor om in Nederland rond te reizen.

Friesland zou de eerste bestemming zijn. We hadden al zoveel over deze provincie gehoord en gelezen, dat we deze nu wel eens met eigen ogen wilden zien.

NAAR DOKKUM EN TERUG. OVER DE MAAS RICHTING DE WAAL

Op donderdag 4 mei vertrekken we uit onze 'thuishaven' Van der Laan in het Limburgse Maasbracht, en daarmee is ons reis seizoen 2017 officieel begonnen! We nemen rustig de tijd voor onze tocht over de Maas, en ons plan is om over drie dagen het Maas-Waalkanaal op te varen. Onze reis begint dus met het volgende traject: Maasbracht > Venlo > Leukermeer > Linden.

In Linden zijn we nog nooit eerder geweest. Hier is een groot, nieuw watersportgebied ontstaan met een aantrekkelijk en divers activiteiten aanbod: zeilen, kanoën, varen met speedboten en nog veel meer.

We overnachten in de haven van WSV De Kraaienbergse Plassen. Hier liggen we aan de lange passantensteiger.

VANAF DE MAAS NAAR DE IJSSEL

Om half negen 's ochtends verlaten we De Kraaienbergse Plassen in Linden met heilig weer, maar niet voordat we met het oog op veiligheid onze zwemvesten hebben klaargelegd en nogmaals alle regels voor noodgevallen hebben doorgenomen.

Op het moment dat we afmeren, regent het niet, staat er een matige wind van windkracht 3 en is het nog steeds behoorlijk fris.

Hoewel de beroepsvaart 24/7 doorgaat, hebben we toch deze zondag uitgekozen in de hoop dat we op de Rijn iets minder vrachtschepen zouden tegenkomen. Eerst varen we vanaf de Maas het Maas-Waalkanaal op. Daar is het verrassend rustig. Zou ons plannetje werken? Vergeet niet dat op de Rijn dagelijks 600 vrachtschepen de Duits-Nederlandse grens passeren.

Na twee uur varen bereiken we de Waalsluis bij

Nijmegen. Na de sluis volgen nog een kleine 100 m tot aan de Waal. Ter rechterzijde kun je bij de waterkruising de Verkeerspost Nijmegen zien liggen. We melden ons daar via VHF 4: "Attentie, hier spreekt Vagabond, komend vanaf de Maas, we willen stroomopwaarts de Waal op, richting de IJssel."

De verkeerspost raadt ons aan om het stroomopwaarts varende kolenschip even af te wachten. De stroomafwaarts varende schepen bevinden zich nog op circa 2 km afstand, maar komen snel dichterbij. Zodra het verkeer dit toelaat, varen we naar de rechterzijde van de rivier, naar de met boeien gemarkeerde vaargeul voor de pleziervaart.

In het begin blijven we aan de rechterzijde van de rivier varen. In de binnenbocht is de stroming immers minder sterk.

Het traject van 18 km tussen Nijmegen en de toegang tot de Gelderse IJssel zit vol met bochten en de stroming bij Nijmegen is behoorlijk sterk. Tijdens onze tocht bedraagt de stroming 8 km/u onder de bruggen. De fikse stroming en de drukke beroepsvaart zorgen hier voor onstuimig water.

Bij de volgende bocht na ongeveer 6 km wisselen we van rivierzijde; hier wordt de vaargeul voor de pleziervaart met groene boeien aangegeven. De stroming en de drukte worden iets minder en we bereiken een snelheid van circa 5 km/u.

Ondanks het drukke verkeer op de Waal vinden we toch ook enkele momenten om van de natuur te genieten.

Na drie uur geconcentreerd varen draaien we het Pannerdens Kanaal in, nadat we de verkeerspost hiervan op de hoogte hebben gesteld. We krijgen meteen de vaart erin en met 16 km/u stomen we door naar de haven van Giesbeek, die we tegen 15.30 uur na een

afwisselende en interessante tocht bereiken.

OVER DE IJSSEL NAAR ZWOLLE

Deze etappe zal ons vanuit Giesbeek over de IJssel naar Zwolle brengen.

Na het avontuur op de Waal blijven we nog twee dagen in de haven van Giesbeek liggen. In het recreatiegebied Rhederlaag liggen meerdere ruime havens die alle denkbare services aanbieden. Wij kiezen voor 'WSV Giesbeek', een jachthaven met een restaurant. We maken van de gelegenheid gebruik om hier brandstof te tanken.

Vanuit de haven is het stadje Doesburg met de fiets in een kleine 30 minuten te bereiken. Hoewel het flink waait, zorgt het zonnetje ervoor dat we erg van deze fietstocht genieten.

We slaan twee vliegen in één klap: niet alleen is het een mooi uitstapje, maar we fietsen ook nog even langs de passantenhaven in Doesburg. Deze is nog tamelijk leeg; vandaag zijn er maar drie boten aange-meerd.

De tocht over de IJssel voert ons door een lieflijk landschap. Wel moet je op deze druk bevaren en meanderende rivier voortdurend blijven opletten. Dankzij het AIS-systeem kunnen we naderende schepen vroegtijdig herkennen. In enkele situaties worden we direct door beroepsschippers aangesproken om gevaarlijke situaties te voorkomen.

Na 30 km en 2,5 uur varen bereiken we de Zutphen, waar we de stadshaven in de Vispoortgracht willen binnenvaren.

Uit boeken en verhalen van vrienden weten we dat het bij deze haveningang oppassen geblazen is. We zijn dus gewaarschuwd: we varen eerst de haven voorbij en draaien ons jacht iets verderop stroomafwaarts,

waarna we tegen de stroom in de haven voorzichtig kunnen binnenvaren. Dit doet ons denken aan de haven van Neumagen-Drohn aan de Moezel, waar eenzelfde methode nodig is. Verder is het aan te raden om altijd even te wachten tot het water in de rivier weer gekalmeerd is, bijvoorbeeld nadat er een groter schip voorbij is gevaren.

In de Zutphense stadshaven krijgen we direct een ligplaats voor boten boven de 10 m aangeboden. Ons plekje aan de noordzijde is verder erg prettig, maar ligt 's ochtends en 's avonds wel in de schaduw, en dat is bij de huidige temperaturen een beetje jammer.

De sfeer in de haven is zeer prettig. De havenmeester is de hele dag tussen 9 en 18 uur aanwezig. Hij vertelt dat in de zomer tot wel 40 boten per dag aanmeren in zijn passantenhaven. Je vraagt je dan af hoe dicht opeengepakt de boten hier dan moeten liggen. Gelukkig wordt iets verderop stroomafwaarts momenteel een nieuwe haven gebouwd.

Een wandeling door de authentieke Hanzestad is zeker de moeite waard. Ook hier brengen we twee dagen door.

Vanaf het eerste moment dat we in de jachthaven IJsseldelta aanmeren, zijn we betoverd door deze prachtige, verzorgde locatie. De stad Zwolle is met een directe busverbinding (lijn 203) in tien minuten bereikbaar. Om het half uur vertrekt er een bus direct bij de jachthaven (halte Hattem-Centrum). Per fiets is de stad via een nabijgelegen veerpontje te bereiken. Vrienden hadden ons aangeraden om de passantenhaven in Zwolle te mijden. Maar dat is waarschijnlijk een kwestie van smaak. In een haven even buiten een grotere stad lig je beslist veiliger en rustiger. Maar tijdens ons bezoek aan Zwolle komen we ook langs de passantenhaven, en die maakt op ons een goede indruk.

Dit keer nemen we de bus naar de stad. Zwolle is een grotere stad met veel winkels. Hoewel Zwolle erg mooi gelegen is en nog veel oude gebouwen heeft, mist het

de charme van Hattem of Zutphen.

We sluiten deze etappe af met een avondwandeling door het historische stadje Hattem.

VAN OVERIJSEL NAAR FRIESLAND

Dit traject leggen we in zes etappes af. Dit kan natuurlijk ook veel sneller, maar we gunnen onszelf een kleine omweg naar Meppel. In totaal is het ongeveer 120 km vanaf Zwolle naar hartje Friesland.

Het ging om de volgende etappes:

Hattem	> Zwartsluis : 2,6 uur
Zwartsluis	> Meppel : 1,3 uur (en terug)
Zwartsluis	> Vollenhove : 2,9 uur
Vollenhove	> Steenwijk : 3,9 uur
Steenwijk	> Echtenerbrug : 4,5 uur
Echtenerbrug	> Sneek : 4,1 uur

De plaatsen langs dit traject zijn niet zeer noemenswaardig, met uitzondering van Blokzijl. Meppel en Sneek zijn eveneens een wandeling waard.

Alle havens hebben prima voorzieningen. Tussen Zwartsluis en Vollenhove passeer je het Zwarte Meer. Hier kun je heerlijk genieten van de natuur, waarbij de verrekijker altijd binnen handbereik moet liggen. Vervolgens vaar je over de Beulakerwijde. Al deze meren zijn vrij ondiep, maar zolang je binnen de beboeide vaargeulen blijft, is het geen probleem.

Vanaf Echtenerbrug is het watersport wat de klok slaat. Hier draait alles om zeilen en varen. Desondanks neemt de landbouw hier nog een belangrijke plaats in en is ook de omliggende natuur intact gebleven.

Vanuit Echtenerbrug varen we over het Tjeukemeer richting Sloten. Vanaf daar koersen we via Woudsend verder naar Sneek. In deze plaatsen moet bij de bruggen het zogeheten 'bruggengeld' van telkens circa 2 euro worden voldaan. Soms is dit bedrag ook hoger, wanneer er meerdere bruggen door één brugwachter worden bediend.

ONDERWEG IN FRIESLAND

Ook in Friesland gebruiken we niet alleen ons jacht als vervoermiddel, maar maken we ook gebruik van fiets, bus en trein. Op die manier maken we uitstapjes naar Lemmer, Lauwersoog en Bolsward.

Met de boot maken we een tour van 270 km in zeven etappes van Sneek naar Stavoren.

- > Sneek; met de bus naar Lemmer
- > Grou : 4,2 uur
- > Dokkum : 5,2 uur > met de bus naar Lauwersoog
- > Leeuwarden : 3,6 uur
- > Grou : 5,3 uur
- > Lemmer : 4,2 uur
- > Akkrum : 4,5 uur
- > Sneek : 3,1 uur
- > Stavoren : 3,7 uur > met trein en bus naar Bolsward

De tocht voert ons over kanalen, rivieren en meren. Opvallend is hoe in dit gebied natuur en industrie, stad en land, mens en natuur evenals plezier- en beroepsvaart op harmonische wijze samengaan. Hoewel het nu nog geen hoogseizoen is, zijn er verrassend veel boten op het water te vinden. Hoe zou het er hier in hartje zomer uitzien?! Het grote aanbod aan ligplaatsen doet wat dit betreft wel het een en ander vermoeden. In populaire watersportplaatsen zoals Grou is het nu soms ook al krap. Vooral in de weekenden zijn de meren bezaaid met zeilboten.

Gezegd moet worden dat de infrastructuur hier algemeen zeer hoogwaardig en uitgebreid is. Zelfs de eenvoudige aanlegplaatsen in de vrije natuur van het Recreatieschap Marrekrite zijn verzorgd en goed onderhouden.

Na twee weken rondvaren hebben we aan het Friese landschap een dubbel gevoel overgehouden: enerzijds is alles hier zeer harmonisch, verzorgd en gemoedelijk – anderzijds missen we soms de afwisseling. Met andere woorden: het landschap is een beetje eentonig. Wie echter een eersteklas watersportgebied zoekt, is hier aan het juiste adres.

Wat ons wel zeer goed beviel aan Friesland waren de prachtige stadjes, zoals Dokkum en Akkrum.

Lemmer, Sneek en Grou zijn zeer toeristisch en bezorgen je meteen een vakantiegevoel. De Friese hoofdstad Leeuwarden bekoort onder meer door de mooie ligplaatsen direct aan het stadspark. Onze reis door Friesland eindigt in Stavoren, van waaruit we het IJsselmeer zullen oversteken.

OP HET IJSSELMEER

Na onze pittige ervaringen op het Tjeukemeer (sterke wind van windkracht 5 tot 6 en daarom zeer onstuimig water) wachten we nog even twee dagen in Stavoren af totdat het IJsselmeer wat rustiger is geworden.

De weersvoorspelling is dat het de komende 3 à 4 dagen beter wordt. Daarom besluiten we om met ons jacht alvast naar de buitenhaven te verkassen, zodat we de volgende morgen vroeg kunnen vertrekken. Tegen enen varen de door de IJsselmeersluis, samen met een ander motorjacht dat aan de oversteek begint. Na kort overleg met de bemanning van het andere schip, besluiten we op het laatste moment ons plan te wijzigen en achter hen aan te varen. In eerste instantie blijven we binnen het beboeide vaarwater. Zodra we dit verlaten, zetten we koers naar het zuiden (180°).

De wind komt met windkracht 2 tot 3 uit het noorden en de zon schijnt: al met al sublieme condities voor onze eerste grote oversteek!

Na ongeveer drie uur komen we aan in Enkhuizen. De blik op het stadje vanaf het water is adembenemend. Wanneer je door de straatjes van Enkhuizen loopt, kun je de vroegere rijkdom van dergelijke handelsplaatsen goed voor de geest halen. Het stadje bevalt ons erg goed. Een wandeling hier is zeker de moeite waard. De volgende ochtend maken we nog een ommetje door de prachtige straatjes voordat we verder reizen naar Hoorn.

Eerst varen we via het 'Naviduct', een dubbele sluis voor de pleziervaart, het Markermeer op. Daarna zetten we langs de kust verder koers richting Hoorn. We richten ons eerst op de vuurtoren, dan op boei FL5 en dan direct op de haven (296°).

Ook hier is de aankomst indrukwekkend.

We meren aan in de oude stadshaven, echt 'the place to be'.

Hoorn of Enkhuizen? Welk van de twee wint de schoonheidsprijs voor het mooiste stadje? Beide plaatsen zijn ons elk op hun eigen manier zeer goed bevallen.

De volgende ochtend reizen we verder naar Edam. Het zicht is slechter geworden. We kiezen de kortste route in een rechte lijn (175°), maar dit blijkt al gauw niet zo 'n verstandige keuze. In dit deel van het IJsselmeer groeit zeer veel zeegras en dit blokkeert al snel onze schroef. Meerdere keren neemt onze snelheid aanzienlijk af, en door voor- en achteruit te varen proberen we weer los te komen, wat ten dele ook lukt. Zodoende bereiken we het kleine kanaal in Edam, waar we afmeren aan de kade voor de IJsselmeersluis.

Ondanks de slechte waterkwaliteit staat er nu een schroefinspectie op het programma. Dit blijkt ook echt noodzakelijk. Na meerdere duikacties lukt het ons om schroef en as weer schoon te krijgen.

Na deze ervaring besluiten we eerst om via binnenkanalen verder richting Amsterdam te varen. Maar wanneer we de volgende dag vertrekken, strandt onze poging al bij de eerste sluis. De brugwachter informeert ons dat een spoorburg langs de route wegens bouwwerkzaamheden het hele weekend gesloten blijft. Vanwege de stromende regen en de stormwaarschuwing voor de volgende dag besluiten we om direct naar Muiden te koersen, om daar het IJsselmeer te verlaten.

Het weer is wisselvallig, maar de omstandigheden zijn verder prima. We varen ver het meer op om het zeegras te vermijden. We koersen om het eiland Marken heen en daarna zuidwaarts. De zeer toeristische plaatsen Volendam en Monnickendam, die we kort met de fiets hebben bezocht, laten we nu links liggen. We zetten koers naar de gemarkeerde vaargeul en meren na krap vier uur aan in de 'Koninklijke Jachthaven' van Muiden. Nadat we ons hebben aangemeld, hijst de havenmeester speciaal voor ons de Franse vlag.

Stavoren > Enkhuizen : 2,8 uur / 22 km

Enkhuizen > Hoorn : 2,6 uur / 24 km

Hoorn > Edam : 1,9 uur / 15 km

Edam > Muiden : 3,7 uur / 29 km

SPEKTAKEL OP DE VECHT

Vanaf Muiden varen we over de Vecht richting Maarssen, waar we vervolgens het Amsterdam-Rijnkanaal op draaien. We maken een uitstapje naar Loenen. Op deze Pinkstermorgen wacht ons hier een bijzonder spektakel.

De sluis met brug is hier zo smal als het oog van een naald, maar we moeten er wel doorheen om op de Loosdrechtse Plassen of terug op de Vecht te komen. De krappe sluis wordt de hele dag door volgepakt, waarna het sluisgeld snel wordt geïnd... Veel nieuwsgierig volk is er eens goed voor gaan zitten om van dit schouwspel te genieten.

VAN DE VECHT NAAR HET HOLLANDS DIEP

Na onze dagen op het IJsselmeer gunnen we ons de nodige tijd om vanaf de Vecht naar het Hollands Diep te varen. Het weer blijft wisselvallig. De stormwaarschuwing blijkt inderdaad te kloppen.

Aan de gerenoveerde passantensteiger in Breukelen wachten we twee dagen totdat de weerssituatie is verbeterd en we zonder risico kunnen doorvaren.

Dit is al de tweede keer dat we over de Vecht varen (eerder al eens in 2015).

Muiden > Loenen : 3,6 uur / 23 km

Loenen > Breukelen > Maarssen : 1 uur / 8 km

Maarssen > Schoonhoven : 5,1 uur / 36 km (stroming op de Lek 1 - 2 km/u)

Schoonhoven > Streefkerk : 1,1 uur / 8 km

Streefkerk > Dordrecht : 2,2 uur / 19 km (stroming op de Lek +2 km/u ; Noord -3 km/u; Oude Maas -3 km/u)

Dordrecht > Strijensas : 1,8 uur / 15 km

Ondanks de hevige regenval beleven we veel plezier aan onze tocht over de Lek. We varen hier voor het eerst.

De rivier is hier al zeer breed, maar de beroepsvaart is hier niet zo druk als op de Rijn, en de stroming is gematigd.

Het is echter opletten geblazen wanneer je de Noord richting Dordrecht opvaart. Hier kruisen vrachtschepen, veerboten en sleepboten elkaar op de route van en naar Rotterdam.

In Dordrecht leggen we bij zomerse temperaturen aan in de Nieuwe Haven. Hier kun je alleen om het half uur gedurende tien minuten binnenvaren. We arriveerden om 10.30 uur en dat blijkt precies op tijd. Nadat we ons via VHF-kanaal 74 hebben aangemeld, wordt de brug geopend en betreden we de haven.

We maken van het mooie weer gebruik om een uitgebreide stadswandeling te maken. We kuieren langs de vele havens, langs de oevers van de Oude Maas en

Merwede en over de weekmarkt. De markt is voor ons de perfecte plek om van een harinkje te genieten.

De volgende dag brengt de reis ons van Dordrecht naar de jachthaven van Strijensas. Daar blijven we twee dagen liggen om van de omgeving te genieten. Wat een contrast: de noordoever van het Hollands Diep bestaat uit prachtige natuur, terwijl aan de zuidoever de grootste raffinaderijen van Nederland gevestigd zijn.

IN DE BIESBOSCH

We verlaten de Bergsche Maas bij Drimmelen en varen de Biesbosch in. Na 1 km vinden we een aanlegplaats voor ongeveer acht boten.

Dit plekje is een mooie uitvalsbasis voor een langere wandeltocht door de ongerepte, haast oerwoudachtige natuur. We moeten goed opletten dat we hier niet verdwalen!

De sfeer in de avond is hier wonderschoon. We zitten op ons achterdek en genieten van de natuur. De volgende ochtend reizen we verder richting Heusden. Vanaf daar bevinden we ons weer in bekend gebied, namelijk op de Maas, onze 'thuisrivier' waaraan we steeds meer gehecht raken.

Na 6 weken legden we weer aan in Maasbracht in de haven van Van der Laan Yachting. Dat betekende het einde van een probleemloze reis van 1074 km lang en 138 uur. Door deze reis hebben we Nederland beter leren kennen en meer leren waarderen. De reis bracht

ons ook dit keer weer veel nieuwe 'ervaringen' op het gebied van landschap, techniek en cultuur.... Als Frankrijk het land van sluisen en uitgestrekte landschappen is, dan kun je gerust stellen dat Nederland een land van bruggen en steden is. Misschien nog een laatste tip: Friesland kun je het beste bezoeken in het voorseizoen. Sinds we vijf jaar geleden ons VW-busje hebben vervangen door een New Classic Sturdy 36 AC, ontdekken we Europa vanaf het water, wat nieuwe perspectieven oplevert. Dankzij de bootreizen hebben we niet alleen veel waardevolle contacten opgedaan ook heel veel mooie foto's geschoten.

Dit was zeker niet ons laatste bezoek aan Nederland!

Zie voor meer informatie en nieuws:
<http://vagabond4you.com>

